

Forfatter: Ploug, Carl

Titel: Dronning Mathilde

Citation: Ploug, Carl: "Dronning Mathilde", i Ploug, Carl: *Samlede Digte*, 1876, s. 143.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-plough01-shoot-workid69157/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Samlede Digte

Erindrer Du ej, at, hvor Domens Kapel
Om Kongernes Grav sin Søjlerad strækker,
Der grønnes hver Vaar den Græshøj, som dækker
Din Ridder af Ordet, — Armand Carrel?

Dronning Mathilde.

1.

Paa Østerfælled gik der Dands.
Snefunker sprang i Solens Glands,
Som Hingstens staalbeklædte Hov
Løs fra den frosne Skorpe slog;
Fra Byen til den stille Skov
En prægtig Jægerskare jog,
I Fløjel klædt og Silkestof,
Det var Kong Christians muntre Hof.
Foran det hele Følge fløj
En Dame, fyldig, rank og høj.
Dybt aanded hendes fulde Bryst,
Og Øjet straalte Liv og Lyst,
Og Kinden blussed, varm og rød,
Omkap med Læbens Purpurglød.

De rige Lokkers gyldne Skat
Var fængslet af en Fjederhat;
Men Ridekjortlens dunkle Flod
For Vinden bølgede og lod,
Mod Kvindevis og Landets Skik,
Tilsyne for hvert dristigt Blik
De runde Formers bløde Pragt,
Slet dulgte af en mandlig Dragt.
Spidsborgeren, som udenbys
Var trippet efter Luft og Lys,
Af Tanke tabte Læst og Disk;
Trælbonden glemte Fogdens Pidsk,
Og begge stod paa Vejen stille,
Og maabed paa det skønne Syn,
Der som et Stjernesked, et Lyn,
Forbi det dorske Øje gled:
Men hun, som dristig Gaugeren red,
Var den smukke Dronning Mathilde.

2.

Og der gik Dands paa Frydenlund.
Fuldmaanen steg af Øresund,
Men skinsyg blegnede dens Kind,
Fordi de tændte Kroners Pragt
Fordunklede dens Straalers Magt.
I Skoven brummed Nattens Vind,

Mens dog som lydige Træl den bar
Musikens Toner, Ekkos Svar.
Henover Gulvets blanke Bræt
En gravitetisk Menuet
Nu gled: et stolt og herligt Par
De to, som dandsede den, var.
Nu ligned hun en Dronning mer
End nylig, da i Hjortens Spor
Som Amazone klædt hun fo'r;
Nu Diademmet gød sit Skær
Om Pandens stejle Marmorvæg;
I hundred Folder, hundred Læg
Den side Fløjelskjole faldt
Om hendes yppige Gestalt,
Og over hendes Væsen bredt
Var Gratie og Majestæt.
Men hvem var han, hun kaared i
Sin Yndlingsdands til vis å vis?
En Orden smykkede hans Bryst;
Stolt var hans Holdning, Øjet lyst;
Der lued gennem det en Aand,
Forløst af Fordoms trange Baand.
Hans Ansigt var i sedel Stil,
Men tegnet var dets Ungdomsflor
Af Nydelsernes matte Spor,
Og Letsind leged i dets Smil.

Var han et Skud af Fyrsteslægt?
Bar selv maaske han Kronens Vægt?
Nej, dunkel var hans Stand, hans Navn,
Før Lykken krysted ham i Favn,
Og svang ham op paa Tronens Fod,
Hvor nu han enevældig stod. —
Musiken taug: hun tog hans Arm,
Og svæved blussende og varm
Igennem sine Damers Rad;
Han bukked dybt, de skiltes ad.
Der blev ej talt, men taltes dog
Med Øjets klare, rige Sprog.
I hans laa meget mer udtrykt
End undersaatlig Ærefrygt,
Og hendes flygtede for hans,
Bedugget af en fugtig Glands.
Men Hoffets vaagne Argusblik
Opsnappede det Bud, der gik
Med Hjertets Spørgsmaal, Hjertets Svar
Imellem hint misundte Par,
Og tydede det snildt, men ilde.
Og snart der bugted sig en Snog
I Salen rundt fra Krog til Krog,
Og Edder fra dens Tunge sprang;
Men Maalet for dens hvislende Sang
Var den smukke Dronning Mathilde.

3.

Paa Christiansborg gik Dands igjen,
Da Maanen, netop fyldt paany,
I Sølvflor hylled Slot og By.
Hist fra sin stille Bane den
Saa' bredet Nattens klamme Gys,
Hvor Livets Straaler funkled nys;
Saa' Glædens tonerige Larm
Afløst af Mørkets skumle Daad;
Saa' Kjenden zittrende af Graad,
Der nylig gløded elskovsvarm.
Endt Ballet var, Musikens Flugt
Var standset, Lys og Fakkell slukt.
Nu laa det prægtige Palads
Som øde paa den tause Plads;
Kun Vagtens monotone Skridt
Lød i de hvalte Gange vidt.
Men Hævnens Tiger ikke sov:
Den lister lurende omkring,
Og maaler sindrig af det Spring,
Hvori den knuse vil sit Rov;
Og Herskesygen rejser sig,
Megæren, gusten som et Ljg,
Med Slanger i den kolde Barm,
Med Sværdet i den magre Arm,
Hun bygger i det mørke Slot

7*

En Trone nu af et Skafot. —
Hvad rørte sig i Nattens Skød?
Der flagred hist og her et Skin
Af Lys, -- der trampede tunge Trin,
Og Vaaben klirred, Stemmer lød, —
Og atter Alt igjen blev tyst. —
Men Dronningens Gemak er lyst.
Der staar hun selv i natlig Dragt,
Nys af sin Lykkes Drømme vakt,
Nu knust af Smerte, stum af Skræk,
Med bævende og blege Træk.
Forgjæves om Medlidenhed
Hun bad, med Øjet sænket ned,
Som Tankens hemmelige Krog
Hun vilde dække med dets Laag.
Forgjæves med fornyet Mod
Hun standser sine Taarers Flod,
Og trodser paa sin Højheds Ret;
Thi Vredens Pil afprelled let
Fra Lejesvendens haarde Skind,
Og Taarer rørte ej hans Sind. --
Men hvor var han, som med sin Magt
Stod for sin Hustrus Ære Vagt,
Som skulde hævnnet hendes Skam,
Hvis den var til for Gud og ham?
En Olding svag i Livets Vaar,
Et Barn i Tanke, Mand i Aar,

En Slave i en Konges Sted,
En Dukke, som man leged med,
Henstrakt i vaagen Søvn han laa,
Og busked ikke længer paa,
At nys sin Hustru og sin Ven
Hav gav til Død og Skændsel hen. --
Omsider fødtes Morgnens Gry,
Indsvøbt i tætte Taagers Sky;
Af Sengen Borgermanden steg
Og treven efter Vejret keg.
Forbløffet han bemærked, at
Soldater Slottet holdt besat,
Og saa Dragonerne, der red
Paa Pladsen foran op og ned;
Saa' Portens Fløje lukkes op;
Saa' bruse frem en Ryttertrop,
Som tæt en lukket Vogn omgav,
Og hørte deres skarpe Trav
Gjenlyde dump i Morgnens Stille.
Men Sukket, som fra Vognen lød,
Og Taaren, som ustandset flød
Derinde, blev ej hørt, ej set;
Thi Fangen i den mørke Karet
Var den smukke Dronning Mathilde.

4.

Paa Østerfæled gik der Dands.
Blodstraalen sprang i Solens Glands;
Et Hoved faldt for Bødlens Sværd,
Der var en bedre Skæbne værd;
Et Navn med Haan udslettet blev,
Som Saga paa sit Skjold opskrev;
Et Rygte Pøblen søndersled,
Der voxed med den Tort, det led;
Den Mand, der Ordet havde løst,
Med Ordets Gift blev overøst.
Og det var ham, som nylig stolt
I Tømme tvende Riger holdt,
Hvis Kongemagt og Kongeglands
Kun savned Kronens gyldne Krands;
Som Lysets første Dæmring saa'
I Tidens Horizont opgaa,
Og voved kjæk at lægge ned
I Livets Mark sin Tankes Sæd.
Men fjern var end den Morgenstund,
Der endte Folkets lange Blund,
Og Livets Aget, haard og gold,
Bar Hadets kun og Hævnens Fold,
Og kræved, før hans Sæd slog Rod,
En Vanding af hans eget Blod.
Han faldt -- thi han var voxet fra

Den Tid, som han var fostred a',
Men mægted, trods sin Vælde, ej
At løfte Tiden op til sig;
Han faldt -- fordi, af Overmod
Og egen Storheds Drøm berust,
Den Verden, der engang bestod,
Han vilde sparket ned og knust,
Og af sin endelige Kraft
En ny og bedre atter skabt;
Han faldt -- fordi den Ærens Tind,
Han stræbte mod, var kun et Skin,
Fordi hans Maal, det var ham selv,
Men Midlet kun var Folkets Vel;
Han faldt -- og send med sin Død
Vist meget mer, end han forbrød.
Udslettet blev af smaaligt Nid
Ivert Minde om hans kjække Id,
Men eet dog i al Evighed
Fra Slægt til Slægt skal arves ned
Og funde fra hans glemte Grav:
At Folkets Røst han Frihed gav.
Han faldt -- og hun, som havde lagt
Udi hans Haand sin egen Magt,
Hvis Naades straaleringe Væld
Befrugtede hans stolte Sjæl
Og lokked frem hans høje Kald,
-- Hun knustes af ham i hans Fald.

Hvor Sjælland strækker ud sin Arm,
Som længtes det mod Sveas Barm,
Hvor Odden deler Øresund,
Der staar endnu den gamle Borg,
Som skued hendes bittre Sorg,
Som hørte hendes egen Mund
Bekjende, for at frelse ham,
Den skjulte Brødes tunge Skam.
Den er et Vidne taust, der voed,
Om Ordet, som hun har udsagt,
Var vristet frem ved Svig og Magt;
Om hun fortjente, hvad hun led;
Om hendes Ære, ren og blank,
Kun som et grusomt Offer sank
For usle Rænkens lumske Spil;
Thi den har ogsaa lyttet til,
Naar hun i ydmyg Bøn til Gud
Sit Hjertes Løndom folded ud.
Nu er hun død, — og Danmark gav
Sin Dronning ej engang en Grav;
Nu smuldrer paa en fremmed Kyst
Den friske Mund, det fulde Bryst,
Der fordum aanded Liv og Lyst.
Den Slægt, der stirrede sig blind
I hendes Yndes varme Skin,
Er gangen samme Vej som den.
Kun Sagnet gaar endnu igjen.

Vemodigt toner det fra hver
En Plet, hun engang havde kjær,
Det sukker i de gamle Trær,
Hvis dunkle, melankolske Krands
Omgiver Hirschholms sjunkne Glands;
Det suser langs det friske Sund
Fra hendes Glædes lyse Lund.
Og naar en Sanger i dens milde,
Vaargrønne Højsal træder ind,
Saa griber Mindets Kraft hans Sind,
Saa fødes paa hans stille Gang
Af Sagn og Drøm en klagende Sang
Om den smukke Dronning Mathilde.

=====